

7. august 2018

Sagsnr.
2017-0182007

Dokumentnr.
2017-0182007-135

Sagsbehandler
Ina Agnethe Sørensen

Bilag 2: Orientering om den nye nationale kortlægning af moskéer i Danmark

Baggrund

Rapporten ”Moskéer i Danmark II” (2017) af professor Lene Kühle og videnskabelig assistent Malik Larsen blev offentliggjort i 2017. Følgende orientering beskriver generelle tendenser i kortlægningen af moskéerne.

Nøgletal fra rapporten

- Der er sket en stigning i antallet af moskéer fra cirka 115 i 2006 til cirka 170 i dag. Det svarer til en stigning på 48 procent. Stigningen i antallet af moskéer svarer til den procentvise stigning i antallet af muslimer i Danmark siden 2006. Dette tal skønnes at være steget fra omkring 200.000 til omkring 300.000 personer, hvilket også vil sige en stigning på cirka 50 procent. Mange af dem er fordelt på 28 godkendte muslimske trossamfund og 38 tilknyttede menigheder.
- Sunnimuslimske moskéer udgør til stadighed en klar majoritet i forhold til de shiamuslimske moskéer. Ud af de 160 danske moskéer udgør 138 (86 pct. af det samlede antal) selverklærede sunnimuslimske moskéer. Der findes 20 shiamuslimske moskéer på landsplan (12 pct. af det samlede antal).
- Kvinder er blevet mere aktive moskégjengere. Ca. to ud af tre moskéer og muslimske bedesteder har regelmæssigt kvinder til bøn, og cirka hver femte moské har kvinder i hovedbestyrelsen.

Seks nøgletendenser beskrevet i rapporten

1. Moskéerne er blevet mere synlige. Moskéerne prioriterer online-tilstedeværelse, hvor 43 pct. af de kortlagte moskéer og bedesteder er repræsenteret på Facebook og antallet af fredagsprædikener, der bliver offentliggjort på Facebook eller YouTube, er stigende.
2. En ny generation af islamiske autoriteter. Sideløbende med professionaliseringen af imam-funktionen, hvor flere og flere imamer er aflønnede, dukker der andre typer af autoriteter op, hvis primære aktivitet ikke er at lede bønnen i moskéerne eller afholde fredagsprædiken. Da imam-titlen virker uinteressant for den yngre generation af moskegjengere, søger flere af ”de nye muslimske intellektuelle” eksempelvis stillinger som

CF 3. kontor - Integration og Vækst, område I

Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN nummer
5798009710581

- rådgivere eller undervisere i menigheden. Samtidig dominerer ”statsautoriserede” imamer i visse tyrkisk- og arabisksprogede moskéer. Disse imamer er uddannede i eksempelvis Tyrkiet, Marokko eller Algeriet og bliver sendt til Danmark for at udbrede statsligt autoriserede versioner af islam.
3. Det danske sprog fylder i dag mere i moskéerne end tidligere. Kun en tredjedel af de kortlagte moskeer har udelukkende prædikener på modersmål som tyrkisk eller arabisk i dag, mens tallet var 9 ud af 10 i 2006. Imamer, som afholder prædikener på andre sprog end dansk, uddeler som oftest dansksprogede resuméer efter endt prædiken. Denne udvikling mod dansk som hovedsprog i moskéerne kan dog holde så længe moskéerne forbliver relativt etnisk homogene og benytter sig af imamer fra udlandet.
  4. Moskéerne søger stærkere organisatoriske rammer. Flere moskébestyrelser er blevet opmærksomme på de fordele og muligheder, som ligger i en officiel anerkendelsesproces mhp. at opnå status som trossamfund eller menighed tilknyttet et trossamfund. I 2006 pegede forskningsgruppens data på, at mange moskébestyrelser ikke havde de videnskabelige eller økonomiske ressourcer til at navigere i de juridiske krav, som ansøgningsprocessen stiller. Mange kendte end ikke til tilbuddet. Moskéernes stigende interesse for anerkendelsesprocessen har betydet, at flere foreninger kommer i kontakt med den organisatoriske tilpasning og formaliseringsproces, som kendetegner foreningslivet i Danmark. Herunder kodificering af vedtægter, generalforsamlinger, medlemslister osv, hvilket fordrer en tilpasning til det omkringliggende danske samfund.
  5. Radikalisering er en stor bekymring for de fleste moskébestyrelser. Det er en del af forklaringen på, at nogle moskéer finder det attraktivt at få ”statsautoriserede” imamer fra for eksempel Tyrkiet, Marokko eller Bosnien. Argumentet er, at der i Danmark mangler en instans, som kan garantere, at imamerne ikke har radikale holdninger. Der eksisterer endnu ingen systematisk viden om, hvorvidt eller hvordan de tyrkiske, marokkanske eller bosniske ”statsautoriserede” imamers holdninger stemmer overens med den danske stats forsøg på at forebygge ekstremisme. Ønsket om flere uddannede imamer eksisterer i stor stil blandt de muslimske miljøer i Danmark.
  6. Moské-miljøerne er overvejende etnisk opdelte. Islam i Danmark er til stadighed kendetegnet ved at være overførsler af islam i fx Tyrkiet, Pakistan og Marokko, hvilket også var tilfældet i 1990’erne. Det betyder, at muslimer med en tyrkisk

baggrund primært dyrker islam sammen med andre danske borgere med tyrkisk baggrund. Det samme gør sig gældende for andre etniciteter. På trods af at danske moskéer stadig organiseres omkring etniske miljøer, peger rapporten på, at særligt Københavns moskéer har en mere broget etnisk sammensætning samt har udviklet en stigende bevidsthed om hinanden. I visse tilfælde samarbejder moskéerne på tværs af etniske skel. Det var tilfældet i oktober 2017, hvor en række muslimske foreninger og moskéer udkom med en fælles pressemeddelelse rettet imod regeringens politiske aftale om et maskeringsforbud (også omtalt som ”burkaforbuddet”).

Moskéer i København

I rapporten er der kortlagt i alt 36 moskéer i København. Nedenstående tabel viser en oversigt over de i alt 36 moskéer, der er i København opdelt efter etnisk miljø.

Tabel 1: oversigt over moskéer i København

#	Etnisk miljø	Navn	Adresse	Tilknytning
1	Tyrkisk	Dansk Tyrkisk Kultur og Aktivitetscenter - Kocatepe Moskeen	H.C. Ørstedvej 29 C, 1879	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse (Diyanet)
2	Tyrkisk	Den Makedonske Moske Forening Prespa	Tranevej 16, 2400	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse (Diyanet)
3	Tyrkisk	Fatih Camii (Tyrkisk Islamisk Kulturforening)	Valdemarsgade 3, 1665	Suleymanci
4	Arabisk	Islamisk Center for de Europæiske Lande (Hidayah-moskéen)	Bispevej 4, 2400	Ahbash
5	Arabisk	Moske al Fath (Det Marokkanske Islamiske Kultur Center)	Vesterbrogade 80 A, 1. th., 1620	
6	Arabisk	Moske al Sunna	Vesterbrogade 58 A, 1620	
7	Arabisk	Masjid Al-Nour (Viomis)	Baggesensgade 16, 2200	
8	Arabisk	Taiba – Islamisk Center og Moské (Masjid al Taiba)	Titangade 15, 2200	
9	Arabisk	Hamad Bin Khalifa Civilisation Center	Vingelodden 1, 2200	
10	Arabisk	Masjid Al-Iman (Amager Kulturforening)	Sundholmsvej 67, kælder, 2300	
11	Arabisk	Masjid Quba (islamiskundervisning.info)	Wolthersgade 12, 2300	

12	Arabisk	Det Islamiske Trossamfund (Wakf)	Dortheavej 45, 2400	
13	Arabisk	Islamic Cultural Center (Det Islamiske Kulturcenter)	Horsebakken 2, 2400	
14	Arabisk	Det Islamiske Forbund i Danmark	Hejrevej 3, 2400	
15	Arabisk	Masjid Imam Ahmad ibn Hanbal	Gadelandet 20, 2700 Brønshøj	
16	Arabisk	Københavns Moske, Imam Malik Instituttet	Gl. Køgelandevej 113, 2500	
17	Somalisk	Masjid Tawhid (Somalisk Ungdoms- og Kulturforening)	Ndr. Fasanvej 186 B, 2000	
18	Pakistansk	Minhaj ul Quran International Denmark	Bispevej 25, 1th, 2400	Minhaj ul Quran International Denmark (Minhaj ul Quran)
19	Pakistansk	Minhaj ul Quran International Denmark (Minhaj ul Quran)	Valhøjvej 15B, 2500	Minhaj ul Quran International
20	Pakistansk	Madina Tul-ilm Education Center	Retortvej 47, 2500	
21	Pakistansk	Minhaj ul Quran International Denmark Amager (Muslim Youth Center)	Øresundsvej 51, 2300	Minhaj ul Quran International
22	Pakistansk	Makki Masjid	Jagtvej 51, kælderen, 2200	Jama'at Tabligh
23	Pakistansk	Muslim Cultural Institute (Vesterbromoskéen, Madani Masjid)	Amerikavej 19, 1756	
24	Pakistansk	Islamisk Kultur Center Amager	Kretavej 23, 2300	
25	Pakistansk	Al Marifah	Rentemestervej 80, 2400	
26	Bosnisk	Dzemat København (Bosanski Kulturni Centar Kopenhagen)	Thorsgade 59, 3. th., 2200	Det Islamiske Trossamfund af Bosniakker i Danmark (Rijaset)
27	Albansk	Dansk Albansk Kulturhus	Theklavej 26, 2400	
28	Albansk	Det Albanske Trossamfund i Danmark	Vodroffsvej 8, 1900	
Andre				
29	Blandet	Masjid al Faruq	Heimdahlsgade 39, 2200	Hizb ut-Tahrir
30	Blandet	Mariam Moskéen (Maryam Masjid)	Købmagergade 43, 1150	

31	Blandet	Dansk Islamisk Center	Baggesensgade 4 C, 3., 2200	
Sekterisk				
32	Shia	Islamisk Center Jaffaria	Rådmandsgade 56, 2200	
33	Shia	Al-Sadiq Center	Hejrevej 38, 2400	
34	Shia	Khatamul Anbia	Hejrevej 38, 2400	
35	Shia	Foreningen Ahlul Bait i Danmark (Imam Ali Moskéen)	Vibevej 25-29, 2400	
36	Shia	Familiecenteret	Drejervej 8 J, 2400	